

Biały Bór, dnia 01 marca 2018 r.

BRM.003.3.2018.BS

BRM.003.2.2018.BS

BRM.003.1.2018.BS

Pani

Wanda Król

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Białym Borze

W odpowiedzi na wnioski zgłoszone interpelacje, wnioski oraz głosy z Trybuny Obywatelskiej informuję, że dokonano ich rozpatrzenia, jak poniżej:

Radny Włodzimierz Szydywar

Flagi Białego Boru zostaną zakupione i przekazane sołectwom w terminie do 1 maja 2018 r..

Przewodnicząca Rady Wanda Król

Radny/a Mieczysław Grabowski, Stanisław Dobrzański, Bożena Kuchta

Odnosnie zgłaszanych remontów dróg, chcę poinformować że wczesną wiosną zostanie przeprowadzona kontrola stanu infrastruktury drogowej i najpilniejsze remonty zostaną wykonane. Ograniczeniem będzie jednak wielkość środków finansowych jaką będzie można przeznaczyć na ten cel. W chwili obecnej trudno jest zaplanować skalę remontów, z uwagi na brak możliwości wyceny kosztów utrzymania zimowego dróg i chodników.

Każdego roku, po zakończeniu zimowego utrzymania dróg (po rozliczeniu kosztów) sprawdzany jest stan dróg gminnych i w ramach posiadanych środków przygotowywany jest plan napraw.

Radna Grażyna Lechowicz

1. Wniosek o przesłanie pisma do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w sprawie sprzedaży 2 działek przez PWiK – pismo zostało wysłane.
2. Zapytanie do PWiK w sprawie informacji, jak sprzedaż działek wpłynie na ceny wody i ścieków zostało wysłane.
3. W trakcie rozmów dotyczących przeniesienia posterunku, przedstawiciele Policji udzielili informacji, iż systemu monitoringu nie przejmą, ponieważ nie mają środków na obsługę techniczną systemu kamer, który wymagał by kompleksowej modernizacji. W budżecie gminy brak jest takich środków.
4. Informacja Mieszkanie PLUS - w styczniu br. w wyniku rekonstrukcji rządu Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju przejęło nadzór nad pracami związanymi z programem mieszkanie PLUS. Bezpośredni nadzór nad realizacją programu przejął premier Mateusz Morawiecki, który powołał Radę Mieszkalnictwa. W związku z powyższym rząd przygotowuje zupełnie nową ustawę w sprawie budowy mieszkań. Najprawdopodobniej stawki czynszu w tych mieszkaniach nie będą preferencyjne, ale rynkowe. Dla najuboższych będą stosowane

dopłaty do czynszu. Gmina posiada podpisany list intencyjny w sprawie budowy budynku wielorodzinnego z 12 mieszkaniami. O przebiegu spraw będą radni informowani.

5. W dniu 01.03.2018 r. przeprowadzono rozmowę z właścicielem budynku, w którym mieści się przychodnia PODIMED. Właściciel obiecał, że wyrówna miejsca postojowe przy budynku. Co do uregulowania stanu prawnego nieruchomości i budowy ewentualnego parkingu, nie podjął jeszcze żadnej decyzji.
6. Stawka za dzierżawę pomieszczeń dla przychodni MEDEA wynosi 5 zł netto/m², dodatkowo naliczane są opłaty za media.

Radna Bożena Kuchta

Stan wody w jeziorze w Sępólnie Wielkim jest na bieżąco monitorowany. W razie zagrożeń będą podejmowane działania ratunkowe.

Radny Zbigniew Kwaśniewski

Przeprowadzono rozmowę z właścicielką obiektu budynku sądu grodzkiego, która poinformowała że na bieżąco usuwa wszelkie, zauważone zagrożenia. Na wypadek jakiegokolwiek szkody, budynek został ubezpieczony. Właścicielka posesji prosi o osobisty kontakt w przypadku zauważenia jakiegokolwiek zagrożenia.

Komisja Kultury, Oświaty, Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Kultury Fizycznej i Turystyki

Dnia 26.02.2018 r. rozstrzygnięto konkurs na udzielenie dotacji na prowadzenie Punktu Konsultacyjnego Uzależnień Alkoholowych i Współuzależnienia, konkurs wygrało Białoborskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe Klub Abstynenta „Koliber”. W skład komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wszedł przedstawiciel stowarzyszenia. Informacje o godzinach otwarcia punktu zostaną zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu oraz stronie internetowej gminy, po ich przedłożeniu przez organizatora punktu. Ponadto, we własnym zakresie, stowarzyszenie rozpropaguje informacje na terenie gminy. Finansowe zasady funkcjonowania punktu wedle nowej oferty pozostały niezmiennie w stosunku do lat poprzednich.

Pan Robert Rutkowski

W przyszłym roku, przed przyjęciem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, oprócz informacji o konsultacjach społecznych w Biuletynie Informacji Publicznej, zostanie zorganizowane spotkanie z zainteresowanymi podmiotami.

Pan Andrzej Borowicz

Pismo o doświetlenie przejść dla pieszych przy ul. Dworcowej oraz przeorganizowanie skrzyżowania ul. Dworcowa-Brzeźnica zostało skierowane do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. W odpowiedzi, pismem z dnia 08.01.2018 r. z-ca Dyrektora Oddziału GDDKiA w Szczecinie, odniósł się do doświetlenia przejść dla pieszych informując, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa do zadań własnych gminy należy planowanie i finansowanie oświetlenia części dróg krajowych (innych niż autostrady i drogi ekspresowe) wymagających odrębnego oświetlenia, przeznaczonych do ruchu pieszych i rowerów. Gmina, będąc w trakcie realizacji programu postępowania naprawczego finansów, nie dysponuje środkami finansowymi które mogłaby przeznaczyć na zwiększenie ilości lamp oświetleniowych, w miejscach gdzie została zaprojektowana, określona przepisami prawa, ilość lamp.

W kwestii przebudowy skrzyżowania ulic Dworcowej z Brzeźnicką w przedmiotowej odpowiedzi nie zostało zajęte stanowisko w związku, z czym zostało wystosowane odrębne pismo do GDDKiA, poruszające tylko tę kwestię.

Pani Sołtys Apolonia Małgorzewicz

Jeśli boisko nie jest potrzebne mieszkańcom wsi, zastanowimy się nad wydzierżawieniem terenu. Decyzja będzie obwarowana konsultacjami z radą sołecką.

Komisja Rozwoju Gospodarczego, Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej oraz Bezpieczeństwa Publicznego

Przeprowadzono rozmowę z Sołtysem Grabowa, który oświadczył że sytuacja otwarcia świetlicy miała miejsce, aczkolwiek zapewnił że następnym razem będzie bardziej ostrożny przy udostępnianiu świetlicy mieszkańcom. Z danych zgromadzonych w Urzędzie Miejskim w Białym Borze wynika, że z wnioskiem o wynajem świetlicy wiejskiej w Grabowie zwróciły się 4 osoby. Z tego tytułu do budżetu gminy wpłynęło 471 zł netto. Informujemy, że o przedmiotową kwotę wpływu środków zwiększono budżet Sołectwa Grabowo na 2017 r. o kwotę 471 zł. Zmiany wprowadzono dwiema uchwałami Rady Miejskiej tj. Uchwałą Nr XXXII/234/2017 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 września 2017 roku w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy na 2017 rok oraz Uchwałą Nr XXXII/234/2017 Rady Miejskiej w Białym Borze z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie dokonania zmian w budżecie gminy na 2017 rok.

Urząd Miejski nie posiada zgłoszeń dotyczących nieodpłatnych imprez organizowanych w świetlicy wiejskiej w Grabowie w 2017 roku.

Komisja Rolnictwa, Leśnictwa, Usług, Handlu i Ochrony Środowiska

Sprawa stanu wód w Sępólnie Wielkim została szczegółowo wyjaśniona przez Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie w odpowiedzi na zapytanie Pani Poseł na Sejm RP Małgorzaty Golińskiej, które przedkładamy w załączeniu niniejszych odpowiedzi na interpelacje.

Burmistrz Białego Boru

Paweł Stanisław Mikołajewski

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

21. 01. 5. 2018

Szczecin, 18 stycznia 2018 r.

SZ.RUK.051.1.2018.DL

Pani Posel na Sejm RP
Małgorzata Golińska
Biuro Poselskie
ul. Mickiewicza 2, 78-400 Szczecinek

Szanowna Pani Posel

Odpowiadając na otrzymane z Pani Biura Poselskiego pismo z dnia 8 stycznia 2018 r., dotyczące wsi Sępólno Wielkie gm. Biały Bór, informuję, co następuje.

W pierwszej kolejności wyjaśniam, że Zarząd nasz prowadził w ubiegłych latach postępowanie kontrolne i wyjaśniające dotyczące południowego i północnego odpływu z jezior Bobięcińskich. Działania te zostały podjęte w związku z otrzymaniem wniosku - w rozumieniu art. 241 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego - w sprawie nieprawidłowej pracy urządzeń wodnych zlokalizowanych na odpływach wody (w kierunkach: północnym z Jeziora Bobięcińskiego Małego oraz w kierunku południowym z Jeziora Bobięcińskiego Wielkiego). Działania naszego Zarządu zmierzały do uporządkowania pod względem formalnoprawnym funkcjonowania obu urządzeń wodnych usytuowanych na odpływach, zgodnie z przepisami obowiązującej wówczas ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (która utraciła moc z dniem 1 stycznia 2018 r.). Poniżej przedstawiam wyniki tego postępowania.

W dniu 16 września 2009 r. przeprowadzona została przez nasz Zarząd kontrola gospodarowania wodami w zakresie szczególnego korzystania z wód jeziora Bobięcińskiego Wielkiego poprzez spiętrzenie wód ww. jeziora urządzeniem wodnym zlokalizowanym na południowym odpływie z tego jeziora oraz wizja terenowa w sprawie korzystania z wód jeziora Bobięcińskiego Małego poprzez spiętrzenie wód ww. jeziora zastawką zlokalizowaną na odpływie północnym z tego jeziora.

Gospodarowanie zasobami powierzchniowymi jezior Bobięcińskich odbywa się za pomocą dwóch zastawek piętrzących: zastawki zlokalizowanej na naturalnym odpływie z Jeziora Bobięcińskiego Wielkiego w kierunku południowym (przebudowanej w próg betonowy) oraz zastawki zlokalizowanej na sztucznym odpływie z jeziora Bobięcińskiego Małego w kierunku północnym do rzeki Pierska Struga. Kontrolowane urządzenia wodne do 31 grudnia 2009 r. funkcjonowały w oparciu o pozwolenie wodnoprawne udzielone decyzją administracyjną Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 22 marca 1985 r., znak: OS-VI-7211/76/83/85 na wykonanie urządzeń wodnych i regulowanie stosunków wodnych w zlewni jeziora Bobięcińskiego oraz decyzją administracyjną Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 31 marca 1989 r., znak: OS-II-7211/114/88/89, w którym eksploatację zastawki zlokalizowanej na naturalnym odpływie z jeziora Bobięcińskiego Wielkiego w kierunku południowym powierzono Wojewódzkiemu Zarządowi Inwestycji Rolniczych w Koszalinie, którego następcą prawnym był (do końca 2017 r.) Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie (zwany dalej ZZMiUW w Szczecinie) natomiast eksploatację zastawki zlokalizowanej na odpływie północnym z jeziora Bobięcińskiego powierzono Państwowemu Gospodarstwu Rybackiemu w Słupsku, którego

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie
ul. Tama Pomorzańska 13a, 70-030 Szczecin

T.(91) 44 11 200 • F.(91) 44 11 300 • E. sekretariat@szczecin.rzgw.gov.pl

www.szczecin.rzgw.gov.pl

następcą prawnym - w ocenie naszego Zarządu - była Agencja Nieruchomości Rolnych (zwana dalej ANR).

Okres ważności ww. decyzji ustalony był do dnia 31 grudnia 2009 r. Tak więc powyższe działania kontrolne podjęte zostały przez nasz Zarząd w okresie obowiązywania ww. pozwoleń wodnoprawnych.

Do udziału w czynnościach kontrolnych wezwani zostali: ZZMiUW w Szczecinie (kontrola zastawki południowej) oraz ANR Terenowy Oddział w Gdańsku (kontrola zastawki północnej). Z uwagi na fakt, iż wezwany na kontrolę ANR TO w Gdańsku nie stawiał się, przeprowadzona została tylko wizja (a nie kontrola) zastawki północnej w terenie.

1. Ustalenia dotyczące zastawki południowej

Przeprowadzona przez pracowników RZGW w Szczecinie kontrola gospodarowania wodami wykazała, iż usytuowana na południowym naturalnym odpływie wody z Jeziora Bobięcińskiego Wielkiego zastawka (położona na działce geodezyjnej nr 367, obręb Błogowo) została przebudowana w próg betonowy. Stwierdzono brak zasuwy w prowadnicach i zdemonstrowano wyciągu mechanicznego. Według oświadczenia przedstawiciela ZZMiUW w Szczecinie - kierownika Terenowego Oddziału Szczecinek - z uwagi na ciągłą dewastację zasuwy zainstalowanej dawniej na ww. zastawce oraz przypadkowe, zależne od osób trzecich - wielkości piętrzenia wody na tym urządzeniu - ZZMiUW zdecydował się na przebudowanie istniejącej zastawki poprzez wykonanie w miejscu zasuwy - betonowego progu, który zapewniłby znaczny przepływ wody jedynie przy stanach wody Jeziora Bobięcińskiego Wielkiego powyżej określonej w pozwoleniu wodnoprawnym Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 22 marca 1985 r., znak: OS-VI-7211/76/83/85 rzędnej piętrzenia, tj. 176,70 m n.p.m. Dlatego też, jak oświadczył przedstawiciel ZZMiUW w Szczecinie, TO Szczecinek rozpoczęcie pracy ww. progu zostało obniżone o 2 cm, a więc próg wykonany został na rzędnej 176,68 m n.p.m. W dniu kontroli nie stwierdzono przepływu wody przez omawiane urządzenie piętrzące wody jeziora Bobięcińskiego Wielkiego. Poziom wody znajdował się bowiem około 9 cm poniżej ww. progu betonowego. Przyczyną tego stanu była wówczas nieprawidłowa praca zastawki zlokalizowanej na północnym odpływie wody z jeziora Bobięcińskiego Małego. Ustalono ponadto, iż przebudowa tej zastawki (południowej) przeprowadzona została na podstawie ustaleń zawartych w protokole z dnia 16 stycznia 2006 r. „ze spotkania zwołanego przez ZZMiUW w Szczecinie R/O w Koszalinie w sprawie kompleksowego uregulowania zasad gospodarowania zasobami wodnymi jez. Bobęcino oraz powiązanych z nim jezior Kątnica, Oblica, Przyradź, Duże Suche w m. Sępólno Małe i Sępólno Wielkie, gm. Biały Bór”. Na ww. spotkaniu ustalono, iż „z uwagi na trudności w zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania zastawki na odpływie południowym należy rozważyć zastąpienie jej progiem betonowym o stałej rzędnej przelewu”.

Jednakże z uwagi na fakt, iż wykonany przez ZZMiUW próg betonowy stanowił według zapisów art. 9 ust. 1 pkt 19 a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne urządzenie wodne i jako taki - zgodnie z art. 122 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy - wymagał uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na jego wykonanie, czego ww. Zarząd Melioracji nie dopełnił - zarządzeniem pokontrolnym Dyrektora RZGW w Szczecinie z dnia 06 października 2009 r., znak: NK-5091-27/09-mw ZZMiUW w Szczecinie zobowiązany został do uregulowania stanu formalno - prawnego ww. urządzenia wodnego w postaci betonowego progu stosownie do przepisów ustawy Prawo wodne - w terminie do dnia 30 czerwca 2010 r. Uznano, iż co prawda w omawianym przypadku dobudowanie betonowego progu do istniejącej wcześniej zastawki należało traktować jako przebudowę niniejszego urządzenia wodnego, niemniej jednak przebudowa taka również wymagała uregulowania formalno-prawnego w postaci uzyskania pozwolenia wodnoprawnego lub decyzji legalizacyjnej, o której mowa w art. 64 a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. Bowiem „jeżeli wykonane urządzenie wodne (...) nie narusza przepisów ustawy o planowaniu

i zagospodarowaniu przestrzennym (...) organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego (...) może wydać decyzję o legalizacji urządzenia (...).

2. Ustalenia dotyczące zastawki północnej

Zastawka północna - zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 22 marca 1985 r., znak: OS-VI-7211/76/83/85 - wykonana została w celu regulowania „awaryjnego odpływu nadmiaru wody z Jeziora Bobięcińskiego Małego i Dużego do Strugi Pierskiej /dopływu rzeki Studnicy/, działającego po przekroczeniu poziomu wody w jeziorze na rzędnej 176,70 m n.p.m.". Oznaczało to, iż w przypadku niższego poziomu wody w przedmiotowych jeziorach zastawka ta powinna być zamknięta, a ten warunek pracy jak wynikało z ww. wniosku na podstawie którego RZGW w Szczecinie podjął działania kontrolne nie był realizowany.

Przeprowadzona przez nasz Zarząd w dniu 16 września 2009 r. w ramach postępowania kontrolnego wizja terenowa omawianej zastawki, wykazała wprawdzie, że urządzenie wodne było zamknięte (w trakcie wizji) i nie następował odpływ wody z jeziora Bobięcińskiego Małego w kierunku Pierskiej Strugi (poziom wody znajdował się około 2 cm poniżej zamontowanego na przyczółku zastawki stalowego bolca), niemniej jednak dokumentacja zdjęciowa z dnia 28 sierpnia 2009 r., którą Zarząd nasz pozyskał od Mieszkańca Sępólna Wielkiego podczas wizji, jak również przeprowadzona w dniu 03 września 2009 r. wizja ZZMiUW w Szczecinie, TO Szczecinek, świadczą o tym, iż przedmiotowa zastawka nie zawsze pracowała zgodnie z ww. pozwoleniem wodnoprawnym.

Przyczyną takiego stanu rzeczy było niewłaściwe zamontowanie istniejącego bolca (wskazującego rzędą 176, 58 m n.p.m., a nie jak ustalono w pozwoleniu wodnoprawnym 176,70 m n.p.m.) oraz sterowanie pracą niniejszej zastawki przez nieupoważnione osoby trzecie, wykorzystujące przepływ wody przez zastawkę północną do Pierskiej Strugi do chronienia własnych interesów, niezależnie od utrzymującej się ilości wody w jeziorze Bobięcińskim Dużym i Małym.

Najistotniejszy jednak w tej sprawie był fakt, iż zamontowany na tej zastawce znak wodny (stalowy bolec) - mający oznaczać rzędą 176,70 m n.p.m. - po przekroczeniu której powinien zostać otwarty awaryjny odpływ nadmiaru wody w stronę Pierskiej Strugi - umiejscowiony został na rzędnej 176, 58 m n.p.m., a więc o 12 cm niżej od dopuszczalnej ww. rzędnej. Oznaczało to, iż otwieranie zastawki północnej i przepuszczanie wody z jeziora Bobięcińskiego Małego do rzeki Pierska Struga odbywało się wg wskazań istniejącego bolca. Taki stan rzeczy był niedopuszczalny, więc w czasie czynności kontrolnych ustalono, iż do czasu zamontowania nowego bolca wskazującego rzeczywistą rzędą 176,70 m n.p.m., ww. zastawka powinna być otwierana dopiero w przypadku, gdy lustro wody Jeziora Bobięcińskiego Małego znajdować się będzie powyżej 12 cm ponad zainstalowanym wtedy znakiem wodnym w postaci bolca.

Z uwagi na fakt, iż w opinii naszego Zarządu obowiązek prawidłowego zamontowania nowego bolca i zapewnienie właściwego sterownia piętrzeniem i przepływem wody na zastawce północnej, z uwagi na ciążące na Państwowym Gospodarstwie Rybackim w Słupsku obowiązki wynikające z wyżej przywołanych decyzji administracyjnych, powinny być realizowane przez następcę prawnego ww. przedsiębiorstwa, Zarząd nasz zwrócił się w tej sprawie do Prezesa ANR w Warszawie z prośbą o zajęcie stanowiska i podjęcie stosownych działań w celu wyjaśnienia i usunięcia stwierdzonych podczas wizji kontrolnej nieprawidłowości na kontrolowanym obiekcie.

W prowadzonym postępowaniu kontrolnym - poczuwanie się przez Agencję Nieruchomości Rolnych do odpowiedzialności za właściwą realizację praw i obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych (o których mówi art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa), w tym przypadku decyzji administracyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 22 marca 1985 r., znak: OS-VI-7211/76/83/85 oraz decyzji administracyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 31 marca 1989 r., znak: OS-II-7211/114/88/89, było o tyle istotne, iż nieprawidłowa eksploatacja

powierzonej Państwowemu Gospodarstwu Rybackiemu w Słupsku zastawki północnej na odpływie w kierunku rzeki Pierskiej Strugi doprowadziła, wówczas - według naszego Zarządu - do obniżenia poziomu wody w jeziorach Bobięcińskich, a także w jeziorach położonych poniżej ww. jezior, przyczyniając się do ich degradacji i naruszenia dobrego stanu wód. Nieprawidłowe sterowanie pracą tej zastawki potwierdzały również zgłoszenia telefoniczne do naszego Zarządu o otwieraniu tej zastawki i w końcu o dewastacji tego urządzenia.

Odpowiadając na pismo naszego Zarządu, Dyrektor Zespołu Gospodarowania Zasobem w imieniu Prezesa ANR w Warszawie poinformował nas, że zastawka północna połączona z rurociągiem na podstawie decyzji administracyjnej Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 31 marca 1989 r., znak: OS-II-7211/114/88/89 powierzona została tylko do eksploatacji Państwowemu Gospodarstwu Rybackiemu w Słupsku. Nie ustosunkował się natomiast do zapisów decyzji Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 22 marca 1985 r., znak: OS-VI-7211/76/83/85 i następstwa prawnego po ww. przedsiębiorstwie i dotychczasowych zaniedbań ze strony ANR O/T w Gdańsku w tej sprawie. Wskazał natomiast, iż omawiana zastawka zalicza się w myśl art. 71 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne do urządzeń melioracji wodnych podstawowych i stanowi własność Skarbu Państwa, a jej utrzymanie należało do marszałka województwa.

Ponadto w związku z tym, że w tym czasie obsługą przedmiotowej zastawki oraz sterowaniem przy jej pomocy piętrzeniem wody jeziora Bobięcińskiego Małego zajmowała się osoba nieupoważniona, tj. użytkownik rybacki jezior Bobięcińskich – Pan Tomasz Kruse, Zarząd nasz wystosował do niego pismo pouczające o braku podstaw prawnych do sterowania pracą zastawki północnej oraz zobowiązujące do całkowitego opuszczenia zastawki zlokalizowanej na północnym odpływie wody z jeziora Bobięcińskiego Małego w celu zablokowania odpływu wody z tego jeziora rurociągiem do rzeki Pierska Struga. Poinformowano również Pana Tomasza Kruse, iż z uwagi na treść art. 192 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne nieposzanowanie tego zobowiązania, stanowiłoby podstawę do zawiadomienia przez nasz Zarząd organów ścigania o popełnieniu wykroczenia, o którym była mowa w art. 192 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. Sterowanie pracą zastawki północnej przez ww. osobę było bowiem działaniem nielegalnym.

Jednocześnie w związku z tym, że nierozwiązaną pozostawała kwestia regulowania odpływu nadmiaru wody z jeziora Bobięcińskiego Małego do Pierskiej Strugi w przypadku wystąpienia zagrożenia powodziowego, z powodu którego wydane zostało pozwolenie wodnoprawne na wykonanie obu omawianych zastawek w 1985 roku - Zarząd nasz - mając na uwadze: zapisy art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne mówiącego, iż „dopuszczalne jest korzystanie z każdej wody w rozmiarze i w czasie wynikającym z konieczności zapobieżenia poważnemu niebezpieczeństwu (którym to może być zagrożenie powodziowe dla terenów zlokalizowanych w zlewni jezior Bobięcińskich) grożącemu życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu znacznej wartości, którego w inny sposób nie można uniknąć oraz fakt, iż ZZMiUW w Szczecinie powierzona została odpowiedzialność za prawidłowe funkcjonowanie zastawki południowej, przebudowanej w próg, którego praca jest ściśle powiązana z działaniem zastawki północnej - na tym etapie postępowania kontrolnego, zwrócił się do ZZMiUW w Szczecinie z prośbą o nadzór nad zastawką północną (na wypadek wystąpienia zagrożenia powodziowego) do czasu zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie przez Prezesa ANR w Warszawie. W odpowiedzi ZZMiUW w Szczecinie zajął stanowisko, iż nie posiada uprawnień do gospodarowania ww. urządzeniem wodnym, które to nie znajduje się na terenie działania ZZMiUW w Szczecinie.

Z dniem 1 stycznia 2010 r. upłynął okres, na który było wydane ww. pozwolenie wodnoprawne - regulujące pracę obu urządzeń wodnych zlokalizowanych na odpływach w kierunkach: północnym z jeziora Bobięcińskiego Małego oraz południowym z jeziora Bobięcińskiego Wielkiego (co zgodnie z art. 135 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne

sprawiło, iż pozwolenie to wygasło). Zaszła więc potrzeba stwierdzenia jego wygaśnięcia w drodze decyzji administracyjnej. W związku z powyższym Zarząd nasz wystąpił do Starosty Bytowskiego - będącego wówczas organem właściwym w sprawie - z wnioskiem o wszczęcie postępowania administracyjnego, o którym mowa w art. 138 oraz art. 139 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, tj. o stwierdzenie wygaśnięcia pozwolenia wodnoprawnego udzielonego decyzją administracyjną Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 22 marca 1985 r., znak: OS-VI-7211/76/83/85 na wykonanie urządzeń wodnych i regulowanie stosunków wodnych w zlewni Jeziora Bobięcińskiego, której okres ważności przedłużony został decyzją administracyjną Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 31 marca 1989 r., znak: OS-II-7211/114/88/89.

Stwierdzenie wygaśnięcia przedmiotowego pozwolenia wodnoprawnego było o tyle istotne w omawianej sprawie, iż - zgodnie z art. 139 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne - w decyzji stwierdzającej wygaśnięcie pozwolenia wodnoprawnego można było określić obowiązki zakładu niezbędne do kształtowania zasobów wodnych, a w szczególności zobowiązać zakład do usunięcia urządzeń wodnych i innych obiektów, które zostały wykonane lub były użytkowane na podstawie tego pozwolenia. W decyzji stwierdzającej wygaśnięcie pozwolenia wodnoprawnego orzekało się o niezbedności pozostawienia urządzenia wodnego, którego pozostawienie było niezbędne do kształtowania zasobów wodnych i które mogło być przejęte bez odszkodowania na własność właściciela wody, chyba że właściciel urządzenia wodnego, w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja o wygaśnięciu pozwolenia wodnoprawnego stawała się ostateczna, rozporządził prawem własności tego urządzenia. Zarząd nasz oczekiwał, że w prowadzonym przez Starostę Bytowskiego - na nasz wniosek - ww. postępowaniu administracyjnym zostanie podjęta decyzja o pozostawieniu bądź likwidacji omawianych urządzeń wodnych zlokalizowanych na odpływach z jezior: Bobięcińskiego Małego oraz Bobięcińskiego Wielkiego.

W ww. wniosku Zarząd nasz wskazał dodatkowo, że przy analizie konieczności pozostawienia bądź likwidacji omawianych urządzeń wodnych istotne będzie także stanowisko Mieszkańców Sępolna Małego i Sępolna Wielkiego w tej sprawie, które wyrażone zostało w pismach z dnia 1 grudnia 2009 r. - skierowanych do Prezesa ANR w Warszawie. Mieszkańcy domagali się zamknięcia północnego odpływu wody z jeziora Bobięcińskiego Małego oraz jego przebudowy w taki sposób, aby umożliwiał on tylko awaryjne odprowadzanie nadmiaru wody w czasie zagrożenia powodziowego, jak również likwidacji betonowego progu na południowym odpływie wody z jeziora Bobięcińskiego Małego. O udrożnienie odpływu południowego postulowali również - w piśmie skierowanym do naszego Zarządu - członkowie Koła Łowieckiego „Wilk” w Koszalinie, podnosząc jednocześnie, iż nie należy przedkładać interesów osób prowadzących gospodarkę rybacką - korzystających z wody sztucznie wybudowanego odpływu północnego, zasilającego ciek Pierska Struga nad dobry stan środowiska naturalnego.

W związku z ww. wnioskiem naszego Zarządu Starosta Bytowski wydał w dniu 28 kwietnia 2010 r. decyzję Oś.GW.6224/9/2-44/2010 o wygaśnięciu pozwolenia wodnoprawnego udzielonego decyzją administracyjną Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 22 marca 1985 r., znak: OS-VI-7211/76/83/85 na wykonanie urządzeń wodnych i regulowanie stosunków wodnych w zlewni Jeziora Bobięcińskiego, orzekając o pozostawieniu urządzeń wodnych - obu zastawek. Decyzją tą powierzył jednocześnie nadzór nad zastawką na odpływie południowym Marszałkowi Województwa Zachodniopomorskiego oraz zastawką z rurociągiem na odpływie północnym Marszałkowi Województwa Pomorskiego oraz zobowiązał obu marszałków do uregulowania stanu formalnoprawnego szczególnego korzystania z wód przez ich piętrzenie na obu zastawkach.

Od tej decyzji, do Dyrektora RZGW w Szczecinie, wpłynęło odwołanie Dyrektora ZZMiUW w Szczecinie (działającego z pełnomocnictwa Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego) wnoszące o jej uchylenie w części dotyczącej zobowiązań nałożonych na Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego. Odwołanie na podstawie postanowienia Prezesa KZGW zostało rozpatrzone przez RZGW w Gdańsku, który decyzją z dnia 19 listopada 2010 r. znak ZO/872-29/2010/MM uchylił przedmiotową decyzję Starosty Bytowskiego w całości (mimo,

że uznał, że odwołanie ZZMiUW nie zasługiwało na rozpatrzenie) i przekazał do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. Decyzję taką wydano z uwagi na fakt, że organem właściwym w tej sprawie był Marszałek Województwa Pomorskiego (jako organ właściwy wg art. 140 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne - zastawka północna wykonana bowiem została jako budowla przeciwpowodziowa). W związku z powyższym Marszałek Województwa Pomorskiego decyzją z dnia 21 marca 2011 r. znak: DROŚ.A.7322.35.2011/JS stwierdził wygaśnięcie pozwolenia wodnoprawnego udzielonego decyzją administracyjną Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 22 marca 1985 r., znak: OS-VI-7211/76/83/85 na wykonanie urządzeń wodnych i regulowanie stosunków wodnych w zlewni Jeziora Bobięcińskiego, której okres ważności przedłużony został decyzją administracyjną Urzędu Wojewódzkiego w Słupsku z dnia 31 marca 1989 r., znak: OS-II-7211/114/88/89 do dnia 31 grudnia 2009 r.

W decyzji tej orzeczono o pozostawieniu urządzeń wodnych niezbędnych do kształtowania zasobów wodnych – obu zastawek, a nadzór nad nimi (do czasu uregulowania stanu formalnoprawnego) powierzono Marszałkowi Województwa Pomorskiego.

W ocenie naszego Zarządu ww. decyzja wygaszająca z orzeczeniem o konieczności pozostawienia również zastawki południowej sankcjonuje istnienie tego urządzenia wodnego (po przebudowie), jak bowiem wynika z treści uzasadnienia Marszałek wiedział, że urządzenie to zostało przebudowane. W związku z tym oraz uwzględniając zmianę podmiotu sprawującego pieczę nad zastawką, wydane przez Dyrektora RZGW w Szczecinie, zarządzenie pokontrolne dotyczące zastawki południowej stało się bezprzedmiotowe, o czym poinformowano ZZMiUW w Szczecinie pismem z dnia 18 stycznia 2013 r.

W toku ww. postępowania wyjaśniającego Pan Tomasz Kruse deklarował chęć sprawowania dozoru i obsługi obu zastawek i w związku z tym wystąpił z wnioskiem o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód jeziora Bobięcińskiego Wielkiego, polegające na piętrzeniu wód jeziora do maksymalnej rzędnej 176,70 m n.p.m. oraz na odprowadzenie nadmiaru wód za pomocą istniejących urządzeń wodnych tj. na odpływie południowym przepustem z zastawką oraz na odpływie północnym (awaryjnym) do Pierskiej Strugi zastawką z rurociągiem. Postępowanie w tej sprawie - postanowieniem Marszałka Województwa Pomorskiego z dnia 28 listopada 2011 r. znak: DROŚ-A.7322.44.2011/JS - zostało zawieszone do czasu przedłożenia postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000: „Jezioro Bobięcińskie” PLH320040.

W dniu 25 maja 2015 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku postanowieniem znak RDOŚ-Gd-PNI.43.125.2014.PG.3 odmówił uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszary Natura 2000. Przedłożony bowiem w dniu 20 października 2014 r. przez Wnioskodawcę raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 nie wykazał zdaniem RDOŚ w Gdańsku braku znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na przedmiot ochrony w granicach obszarów Natura 2000. Jak wynika z uzasadnienia tego postanowienia skierowanie nawet niewielkiego przepływu przez zastawkę północną (o co wnioskował Pan Tomasz Kruse) – 0,04 m³/s może powodować zmniejszenie naturalnego odpływu w kierunku południowym (który wówczas uległ zmniejszeniu) powodując zagrożenie dla przedmiotu ochrony. W uzasadnieniu wskazano również, że w 2014 roku wylot odpływu północnego został odcięty przez Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku (ZMiUW w Gdańsku) i od tego czasu funkcjonował tylko odpływ południowy. Jak wynika z bezpośrednich informacji uzyskanych przez nasz Zarząd w ZMiUW w Gdańsku, TO Bytów, w 2015 r. zastawka północna została zaspawana na stałe (tak aby woda nie płynęła w kierunku północnym jeśli poziom zwierciadła wody nie przekroczy rzędnej 176,70 m n.p.m.) i kontrolowana regularnie przez pracowników ZMiUW w Gdańsku, TO Bytów, a cały przepływ wody kierowany był w kierunku południowym. Takie rozwiązanie zgodne z naturalnym kierunkiem przepływu wody pokrywało się z oczekiwaniami mieszkańców Sępólna Wielkiego.

Jak wynika z powyższego, do końca 2017 r., nadzór nad obydwoma urządzeniami: na odpływie południowym i północnym sprawował Marszałek Województwa Pomorskiego, a w jego imieniu Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Gdańsku. Obecnie w wyniku zmian wprowadzonych nową ustawą Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz.1566) obie zastawki znajdują się w obszarze działania Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Koszalinie, a bezpośredni dozór sprawowany jest przez Nadzór Wodny w Miastku. W myśl bowiem art. 240 ust. 5 pkt 6 ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. Nadzory wodne *utrzymują i eksploatują urządzenia wodne będące własnością Skarbu Państwa, z wyłączeniem urządzeń wodnych, w stosunku do których minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej reprezentuje Skarb Państwa i wykonuje prawa właścicielskie Skarbu Państwa.*

Mimo zmian organizacyjnych w gospodarce wodnej kraju funkcjonowanie obu zastawek jest nadzorowane – obecnie nie następuje odpływ z jeziora w kierunku południowym – zastawka na odpływie jest zamknięta (za pomocą desek zabezpieczonych folią), zgodnie z informacją uzyskaną od ww. Nadzoru Wodnego w Miastku. Zastawka na odpływie w kierunku północnym jest natomiast otwarta od 15 września 2017 r. (z wyjątkiem kilku pojedynczych dni, kiedy jej zamknięcie następowało jako ingerencja osób trzecich - nieupoważnionych do obsługi urządzenia).

W tym miejscu należy wyjaśnić, że jakkolwiek zamknięcie zastawki na odpływie w kierunku południowym, a otwarcie na odpływie w kierunku północnym jest zgodne z aktualnymi (odmiennymi od wcześniejszych interwencji) oczekiwaniami mieszkańców Sępólna Wielkiego, nie jest jednak obojętne dla terenów położonych na północ od jeziora Bobięcińskiego Małego. Wg informacji uzyskanych z Nadzoru Wodnego w Miastku obecnie istnieje zagrożenie tych terenów, tj. drogi gminnej w miejscowości Bobięcino (poziom wody w jeziorze równy jest aktualnie poziomowi drogi). Obecnie zalana jest też gminna przepompownia ścieków w miejscowości Bobięcino (około 20 cm). Zamknięcie odpływu południowego – przy obecnym nasyceniu zlewni omawianych jezior – powoduje również podtopienia od strony odpływu północnego.

Wyjaśniam, że nie ma aktualnie innych podmiotów, które posiadałyby pozwolenia na szczególne korzystanie z wód jezior Bobięcińskich. Informuję w tym miejscu, że ww. Pan Tomasz Kruse chciał część wody wykorzystywać na własne potrzeby. W tym celu, jak opisaliśmy powyżej wystąpił o pozwolenie wodnoprawne, które jednak z uwagi na uwarunkowania środowiskowe nie zostało mu udzielone. Decyzją z dnia 3 sierpnia 2015 r., znak DROŚ-A.7322.44.2011-2015/JS Marszałek Województwa Pomorskiego odmówił Panu Tomaszowi Kruse pozwolenia wodnoprawnego i decyzja ta z uwagi na to, że wnioskodawca nie wniósł odwołania, stała się ostateczna.

Obecnie zgodnie ze wskazaniem decyzji Marszałka Województwa Pomorskiego z dnia 21 marca 2011 r. znak: DROŚ.A.7322.35.2011/JS wygaszającej pozwolenia wodnoprawne oba odpływy są nadzorowane, jak wyjaśniono powyżej, przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Nadzór Wodny w Miastku. W celu zapewnienia stałego nadzoru, w związku z aktualną sytuacją hydrologiczną, w grudniu 2017 r. zawarta została umowa - obowiązująca od dnia 01 stycznia 2018 r. - z osobą świadczącą pracę na stanowisku strażnika melioracyjnego, która monitoruje ww. urządzenia zlokalizowane na odpływach z jezior Bobięcińskich.

Odnosząc się natomiast bezpośrednio do sygnalizowanego problemu podtapiania miejscowości Sępólno Wielkie wyjaśniam, że gromadzenie się wody w tym rejonie może być spowodowane różnymi przyczynami i w naszej ocenie nie musi być związane z gospodarowaniem wodą jezior Bobięcińskich. Regulowanie przepływu wody i kierowanie jej przedmiotowymi zastawkami na północ lub południe odnosi się bowiem do wód powierzchniowych. Niezależnie od odpływu powierzchniowego (bezpośrednio widocznego) odbywa się również przepływ podziemny, na który bezpośredniego wpływu nie mamy. Przepływy te mogą odbywać się w zupełnie inny sposób (w innych kierunkach) niż odpływy powierzchniowe. W ocenie naszego Zarządu fakt, że

odpływ południowy jest zamknięty nie stanowi gwarancji, że odpływ w tym kierunku nie następuje podziemnie. Wyjaśniam w tym miejscu, że pomiędzy miejscowością Sępólno Wielkie (na północ od tej miejscowości) a jeziorami Przyradź i Kołtki (Kątnica) zasilanymi z południowego odpływu jezior Bobięcińskich przebiega powierzchniowy dział wodny. Oznacza to, że nie występuje powierzchniowe zasilanie rejonu miejscowości Sępólno Wielkie wodami powierzchniowymi jezior Bobięcińskich poprzez jeziora Przyradź i Kołtki (Kątnica). Nie znaczy to jednak, że nie ma takiego połączenia podziemnego. Na taką możliwość wskazują zapisy operatu wodnoprawnego jezioro Bobięcińskie opracowanego w 1983 r.: „*duże zróżnicowanie, struktury oraz poziomy poszczególnych utworów geologicznych wydają się wskazywać na grawitowanie wód gruntowych od jeziora Bobięcino, w kierunku południowym tj. w kierunku miejscowości Sępólno Wielkie*”. Przy wynikającym z dużych opadów nasyceniu zlewni wodą może to powodować podtopienia.

Niewielki stosunkowo obszar położony w obniżeniu terenowym, na którym zlokalizowana jest miejscowość Sępólno Wielkie jest bardzo wrażliwy na warunki pogodowe. W okresach o niewielkich opadach przy wysokiej temperaturze jest narażony na wysychanie. W poprzednich latach mieliśmy do czynienia właśnie z taką sytuacją, kiedy mieszkańcy zgłaszali problem wysychania jeziorek (stawów) w obrębie miejscowości i wnosili o zamknięcie odpływu północnego w celu skierowania całego odpływu w kierunku południowym. Sytuacja taka miała miejsce np. w 2015 r., gdy do naszego Zarządu wpłynęły pisma z gazety Dziennik Bałtycki oraz od Burmistrza Białego Boru. W okresach jednak dużych opadów obszary takie narażone są na podtopienia. Rok 2017 był rokiem wilgotnym. Jak wynika z *Biuletynów Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej* od połowy 2017 roku sumy opadów w poszczególnych miesiącach w regionie przekraczały wartości normalne (np. w październiku w Chojnicach 270 % normy, w Koszalinie 240 %), co w ocenie naszego Zarządu mogło bezpośrednio przyczynić się do wystąpienia podtopień w Sępólnie Wielkim. Wyjaśniam, że wysokość opadów zawsze ma wpływ na poziom wody, na każdym obszarze, a więc również w jeziorach Bobięcińskich. Jakikolwiek urządzenie (w tym przypadku zastawki) pozwalają na regulowanie przepływu w ograniczonym zakresie i tylko w odniesieniu do wód powierzchniowych. Przy nasyceniu zlewni wodą jakakolwiek regulacja może być niemożliwa, albo nie przynosić spodziewanych efektów.

Jak wynika z powyższego ocena przyczyn podtopień w Sępólnie Wielkim w ocenie naszego Zarządu jest złożona i nie musi być bezpośrednio związana z gospodarką wodną w zlewni Jezior Bobięcińskich. Stawy w Sępólnie Wielkim nie mają bowiem powierzchniowego połączenia z wodami zlewni jezior Bobięcińskich, Przyradź i Kołtki.

Niezależnie jednak od przyczyn, które spowodowały podtopienia Sępólna Wielkiego Zarząd nasz rozumiejąc konieczność podjęcia działań naprawczych wystąpił do Burmistrza Miasta i Gminy Biały Bór z prośbą o ocenę istniejącej sytuacji i podjęcie ewentualnych działań - według kompetencji wynikających z ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późniejszymi zmianami) oraz ustawy z dnia 22 sierpnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t. j. Dz. U. z 2017 poz. 209 z późniejszymi zmianami). W przesłanym przez Pani Biuro Poselskie piśmie mieszkańców Sępólna Wielkiego podniesiona została bowiem kwestia konieczności wypompowania nadmiaru wody ze stawów usytuowanych w ww. miejscowości w celu ochrony mienia Wnioskodawców. Zgodnie zaś z zapisami art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym, zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, a w szczególności zadania własne obejmują sprawy: porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej (...). Jednocześnie według art. 19 ust. 2 pkt 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym do zadań Burmistrza w sprawach zarządzania kryzysowego należy kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy. W związku z tym w ww. piśmie do Burmistrza Miasta i Gminy Biały Bór Zarząd nasz wskazał na potrzebę rozważenia konieczności dalszego procedowania

sprawy wypompowania wody ze stawów zlokalizowanych w Sępólnie Wielkim, zgodnie z posiadanymi przez Burmistrza kompetencjami.

Wyjaśniam w tym miejscu, że obszar w rejonie miejscowości Sępólno Wielkie znajduje się (poza obszarem działania RZGW w Szczecinie) w regionie wodnym Warty, administrowanym przez RZGW Poznań, natomiast obszar w rejonie jezior Bobiecińskich, Przyradź i Kołtki w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego administrowanym przez RZGW w Szczecinie. Z tego względu niniejsze pismo wraz z materiałami otrzymanymi z Pani Biura Poselskiego przekazuję do RZGW w Poznaniu (tj. obecnie do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu).

2 poważanie

DYREKTOR
Kolanda
Łukasz Kolanda

Otrzymują:

1. Adresat
2. Prezes PGW WP Warszawa
ul. Grzybowska 80/82, 00-844 Warszawa
3. PGW WP RZGW w Poznaniu
ul. Chlebowa 4/8, 61-003 Poznań
4. a/a

Do wiadomości:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Biały Bór
ul. Słupska 10, 78-425 Biały Bór

